

U I T H E T V E L D

Eijk, lid van de raad van bestuur van Achmea. Volgens Van der Eijk 'kunnen en moeten verzekeraars een rol spelen bij het aanpakken van laaggeletterdheid. Door ons te verbinden aan de Publieksprijs wil Achmea duidelijk maken hoe belangrijk wij dit onderwerp vinden en onze waardering uitspreken voor VoorleesExpress, hét project dat in de ogen van het publiek als vernieuwend en creatief wordt gezien.'

Tot slot

De jaarlijks uitgereikte alfabetiseringsprijzen – een geldbedrag naar eigen inzicht te besteden – zijn bedoeld om waardering te uiten voor het werk op het gebied van de alfabetisering, maar zeker ook als bron van inspiratie en stimulering voor iedereen die zich wil inzetten om mensen die anders de kans missen om volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven te leren lezen en schrijven.

Ook in België werden er op 8 september prijzen uitgereikt, maar niet zoals in Nederland voor lopende projecten; hier gaat het om voorstellen voor projecten die uitgevoerd kunnen worden met behulp van de prijs.

Laureaten voor het Fonds voor bpost voor alfabetisering

In 1997 heeft bpost een fonds opgericht met als doel de laaggeletterdheid in België tegen te gaan. Vorig jaar, dankzij het uitzonderlijke succes van de Kerstzegelactie eind 2008, kon het Fonds zijn actieterrein nog vergroten en koos het voluit voor preventieacties in de familiale context.

Net zoals armoede lijkt laaggeletterdheid een probleem dat wordt doorgegeven van generatie op generatie. Kinderen van ouders die geen of nauwelijks opleiding hebben gehad, ondervinden meer moeilijkheden om zelf hun schoolloopbaan met succes af te maken. Aan het einde van hun schooljaren hebben ze vaker dan anderen problemen met lezen en schrijven, zodat ze opeens in de categorie 'laaggeletterde volwassenen' terechtkomen. Het is geen verrassing dat deze structurele laaggeletterdheid het vaakst voorkomt in kansarme milieus.

Heel concreet wilde het Fonds een aantal pilootprojecten ondersteunen voor laaggeletterde ouders van kinderen tussen 0 en 6 jaar oud. Dit project heeft als doel die ouders te helpen hun kinderen op schoolvlak bij te staan en tegelijkertijd hun eigen schrijf- en leesvaardigheden te verbeteren.

De ingediende projecten moeten een aantal doelstellingen nastreven:

- de ouders het belang bijbrengen van een goede schoolopleiding (en hen erop wijzen dat die begint in de eerste kleuterklas);
- hen geschikt educatief materiaal bezorgen;
- hen informeren over het schoolsysteem; en/of
- hen ertoe aanzetten zelf deel te nemen aan alfabetiseringsinitiatieven. Alfabetisering wordt hier ruim gezien. Het gaat van het stimuleren van taalgebruik, het omgaan met lezen en schrijven, tot het aanleren van andere vaardigheden die nodig zijn om goed te kunnen leren.

Op 8 september 2010 werden er door het Fonds voor bpost 17 pilootprojecten geselecteerd en ondersteund.

De *Boekenboot* in de provincie Antwerpen was een van de laureaten. De *Boekenboot* is een uitbreiding van het *Boekbaby's*-project. Eerst krijgen de kinderen een boekenpakket cadeau bij Kind & Gezin, 15 maanden later krijgen ze een bon waarmee ze een boekenpakket kunnen afhalen in de bibliotheek. De opzet is heel goed, maar toch worden de kansarme gezinnen niet bereikt. Met de *Boekenboot* wil men via vorming, begeleiding en een film over boeken deze ouders dichter bij de boeiende wereld van boeken brengen.

Informatie

Het boek van Koos Vervoort *Dit is pas het begin* is uitgegeven bij Uitgeverij De Stiep Educatief (ISBN 978-90-71740-97-8), prijs € 8,25, besteladres: bestel@stiep-educatief.nl of telefoon: 0181-404782, www.stiep-educatief.nl

Meer info over Vlaanderen is te vinden op de website van de Koning Boudewijnstichting. Je vindt er ook info over alle projecten die dit jaar en de vorige jaren ondersteund werden: <http://www.kbs-frb.be>.

V E R H A A L I N D E K L A S

Dit is pas het begin

Op de Nationale Alfabetiseringsdag overhandigde Koos Vervoort het eerste exemplaar van zijn boek *Dit is pas het begin* aan H.K.H. prinses Laurentien (zie elders in dit nummer). Het is een verhaal van een laaggeletterde voor laaggeletterden, opgetekend en geredigeerd door Ria van Adrichem. We willen graag een episode presenteren waarin het door Koos zorgvuldig bewaarde geheim door zijn partner ontdekt wordt, en het slot van het boek waarin Koos ambassadeur is geworden en een andere toekomst voor zich ziet.

Dit is pas het begin

ISBN 978 90 71740 97 8

De Stiep Educatief 2010

Besteladres: bestel@stiep-educatief.nl

Ze weet het!

Edith gaat weer op de bank zitten.
Even later zegt ze: 'Ik wist dat je slecht schrijft, Koos,
maar dit had ik niet verwacht.
Dit is niet normaal, hoor.
Daar moet je wat aan doen.'
Het bloed schiet naar mijn hoofd.
In één tel grijpt de angst me bij de keel.
Ik heb het ijskoud.
Het volgende moment ben ik bloedheet.
Roerloos staar ik naar het beeldscherm.
Ze weet het. Ze weet hoe slecht ik ben.
Doen alsof ik wel wat kan, heeft geen zin meer.
Toch probeer ik het.
'Dit wist je toch al jaren', zeg ik luchtig.
'Dat wel', zegt ze.
'Maar niet dat het zo erg was, dat heb je nooit verteld.'
'Ach wat', roep ik ineens boos.
'Maak er niet zo'n drama van.
Dit is gewoon een heel moeilijk woord.'

Even is het doodstil.
Ik voel de ogen van Edith in mijn rug.
Hier kan ik niet tegen.
Het bloed bonkt door mijn hoofd: ze weet het, ze weet het.
Steeds hoor ik haar stem in mijn hoofd.
Dit is niet normaal, hoor.
Daar moet je wat aan doen.
Dat je zo slecht was, wist ik niet.

Nu is het genoeg
Ik staar naar de computer.
Dat rotting heeft me verraden.
Wat moet ik doen? Weer naar school gaan? Nederlands leren?
Maar dan denk ik aan die andere school,
waar ik zo door de mand viel.
Zoiets wil ik niet nog eens meemaken.
'Oké Koos', zegt Edith vanaf de bank, 'we moeten praten.'
Ik knik.
Ik weet dat ze gelijk heeft,
maar ik ben bang voor wat ze gaat zeggen.
'Sorry, dat ik lachte', zegt ze, 'dat had ik niet moeten doen.'
Maar het was zo raar geschreven, dat ik me even niet kon inhouden.'

'Maakt niet uit', zeg ik.
Edith gaat verder.
'Maar zou je daar niet wat aan gaan doen?
Ik wist echt niet dat je zoveel moeite met schrijven hebt.'
'Onzin', zeg ik, 'dat wist je best.'
Dit was gewoon een moeilijk woord.'

'Koos, hou op', zegt ze scherp.
'Ik ben niet gek. Ik help je al jaren.
Ik spel woorden voor je, ik vul formulieren voor je in.
Ik betaal alle rekeningen en je vraagt steeds meer van me.
Ik kan niet alles van je overnemen.
Ik heb daar geen tijd voor.
En ik heb er ook geen zin meer in.
Het is genoeg geweest. Ik stop ermee.
Je zoekt het maar uit. Ik ben het zat om jou steeds weer te helpen.
Je moet zelf ook iets gaan doen.
Als je doorgaat, gaat onze relatie kapot.
Ik wil gewoon niet meer.'

Intussen is Koos op les gegaan en later zelfs ambassadeur geworden.

Eerst hield ik me altijd op de achtergrond.
Nu durf ik op de voorgrond te treden.
In al die interviews komen altijd weer dezelfde vragen.
Hoe kan het dat je niet hebt leren lezen en schrijven?
Wat doet het met je?
Waarom ben je weer naar school gegaan?
Iedere keer weer vertel ik mijn verhaal.
Ik herbeleef al mijn worstelingen op school en uit mijn jeugd.
Weer het moment dat Edith tegen me zei: 'En nu is het genoeg.
Ik zoek alleen nog een school voor je.
De rest moet je zelf doen.'

Wat begon met de ontmoeting met Edith is nog lang niet ten
einde.
Ik weet niet waar het eindigt,
maar ik voel dat ik pas aan het begin sta.
Het begin van een leven waarin ik niet langer zeg:
Ik kan het niet, ik durf het niet.
Maar ik kan het!
En wat ik niet kan, durf ik te leren.